

Dangraden en dergelijke..

Uit Wikipedia, de vrije encyclopedie

Kyu: het kyu-systeem is een Japans gradatiesysteem voor budo-disciplines.

In het begin van de 19e eeuw kende het kyu-systeem twee verschillende kleuren: witte band en bruine band in Japan. 6e kyu t/m 4e kyu zijn witte band. 3e t/m 1e kyu hebben een bruine band. Wittebanders hebben geen achtergrond van een bepaalde gevechtssport. Ze zijn leerlingen van de leraar. Maar Europeanen vonden het Japanse gradatiesysteem niet heel duidelijk en zichtbaar. Om de motivatie te verhogen heeft men het systeem van gekleurde banden voor judo geïntroduceerd. Dit nieuwe systeem werd al snel overgenomen door andere budo zoals karate en jujitsu, omdat het systeem eenvoudig is, duidelijke eisen stelt en een goede uitvoering heeft.

Graad	Kyu graden	Naam
6e kyu	wit	rokkyu
5e kyu	geel	gokyu
4e kyu	oranje	yonkyu of shikyu
3e kyu	groen	sankyu
2e kyu	blauw	nikyu
1e kyu	bruin	ikkyu

Dan: het dan-systeem is een manier om niveaus aan te geven binnen een budo-discipline.

Japan

Binnen de meeste vechtsporten/vechtkunsten van Japanse origine wordt een bandensysteem gehanteerd, waarbij gekleurde banden het niveau van de drager aangeven. Naast de verschillende kleuren banden (Japans: kyu) bestaat er nog een ander systeem om niveaus aan te geven: het dan-systeem. Zodra een beoefenaar van een vechtkunst/vechtsport zijn zwarte band haalt, betekent dit dat hij bewezen heeft de basis te kennen. Men zou kunnen stellen dat het onder de knie krijgen van de beoefende stijl bij het behalen van de eerste dan (zwarte band) pas echt begint.

De dan-graden binnen de vechtkunsten werden voor het eerst geïntroduceerd door Dr. Jigoro Kano, de grondlegger van het judo. Dr. Kano wilde voor het judo een gradensysteem wat aansloot bij het gradensysteem dat op Japanse scholen gebruikt werd. Daar werden bij de verschillende sporten, bijvoorbeeld het zwemmen, al gebruikt gemaakt van een systeem met verschillende kleuren om de rang van de sporter aan te geven.

Japanse termen

In het Japans worden de dan-graden met de volgende termen aangeduid:

- shodan (初段:しょだん) - Eerste dan
- nidan (二段:にだん) - Tweede dan
- sandan (三段:さんだん) - Derde dan
- yodan (四段:よだん) - Vierde dan
- godan (五段:ごだん) - Vijfde dan
- rokudan (六段:ろくだん) - Zesde dan
- nanadan (七段:ななだん) - Zevende dan, ook wel *shichidan*
- hachidan (八段:はちだん) - Achtste dan
- kudan (九段:くだん) - Negende dan
- jūdan (十段:じゅうだん) - Tiende dan

Terug naar Website

Over het algemeen mag iemand zich sensei noemen vanaf vierde dan. Deze graad wordt gezien als de dan vanaf welke men les kan geven.

Sempai (先輩) en **kōhai** (後輩) zijn essentiële elementen van Japanse leeftijdsgebaseerde banden of relaties, vergelijkbaar met bv. familiebanden, sempai is in het Westen vergelijkbaar met de term "mentor", terwijl kōhai kan vergeleken worden met "leerling".

Echter kan een jonger persoon toch sempai zijn van een ouder persoon omdat de eerste meer anciënniteit heeft .

Meer dan een eenvoudige anciënniteitsregel, omhelst het sempai-kōhai-principe een relatie tussen beide waarbij elk zijn verplichtingen heeft die dienen nagekomen te worden. Van een kōhai wordt respect en gehoorzaamheid verwacht, waarop de sempai op zijn beurt richtlijnen, bescherming en aanleren van de discipline dient terug te geven, en dit naar best vermogen. Een sempai-kōhai-relatie duurt zolang de twee partijen in contact blijven met elkaar, zelfs als de oorspronkelijke context waarin de sempai senior was niet meer van kracht is.

In Japanse krijgskunsten, verwijst de term sempai over het algemeen naar de hoogst kyu-gegradueerde leerlingen in een club. Van hen wordt verwacht dat ze de sensei assisteren bij het opleiden van de jongere of minder ervaren leerlingen.

Shihan (師範) is een eretitel voor experten of "senior" lesgevers. In de Nederlandse taal een "meester leraar". Het is een hoge en uitzonderlijke titel die zeer vele jaren serieuze studie vergt om te bereiken... Soms geeft deze titel bepaalde rechten aan de drager, bv. het uitreiken van dan-graden binnen de organisatie.

Shidōin (指導員) betekent leraar en wordt doorgaans gebruikt om een erkend tussenliggend niveau van lesgever aan te duiden binnen een organisatie. Over het algemeen komt deze titel overeen met 4e en/of 5e dan.

Fuku Shidōin (副指導員) betekent hulpleraar. Over het algemeen komt deze titel overeen met een 2e en/of 3e dan.

Wat staat er op de Aikikai – certificaten ?

We hebben het hier over de certificaten, welke worden uitgereikt door de Zaidan Hojin Aikikai. Certificaten die alleen maar uitgereikt worden op belangrijke meetings (behalve uitzonderlijke gevallen van overmacht).

Ze worden uitgereikt door Shihan of door hogere graden. Deze certificaten zijn geregistreerd in het centrale wereldcentrum. De titularis ontvangt bij zijn eerste certificaat ook een Aikikai-paspoort welke zijn graad wereldwijd legitimeert. Hieronder volgt een beetje uitleg over het diploma..

De eigenaars van zo een of meerdere certificaten zullen er veel zorg voor dragen, ze eventueel aanbrengen aan de zijmuur van hun dojo om zo de dojo eer te bewijzen. Maar veelal zijn ze niet in staat deze diploma's te lezen, noch de achterliggende gedachte te begrijpen. Daarom deze kleine poging dit te verduidelijken, zonder daarom de pretentie te hebben volledig te zijn.

Eerst de diploma's van eerste tot vierde dan : deze zijn niet fundamenteel verschillend.

Ze meten 51 x 33cm, zijn doorgaans opgerold en zo het meest geschikt om officieel worden geopend, voorgelezen te worden op ooghoogte, aangeboden door de uitreiker en aangenomen door de titularis met open armen, terug op ooghoogte. Dit alles natuurlijk middels een correcte ceremonie van aflevering.

De diploma's vanaf de vijfde Dan, of ruwweg het equivalent van menkyo in scholen die nog gebruik maken van de certificatie-systeem moku-roku worden gesloten geleverd, volgens een eeuwenoude

traditie.

Maar het is tijd om uit te leggen hoe het diploma moet worden gelezen, verticaal van rechts naar links,

1	Zaidan 財団 Hojin 法人 Aikikai 会氣会	De Aikikai Foundation	
2	Dai 第 shisen 四 kūhyaku 九 rokuji 六 kyū 九 gō 号	Artikel Nr. 4969	a
3	Sho 證	Certificaat	
4	Migi no mono konpan 右者今般 aikido 合氣道	(De) persoon rechts vernoemd, vanaf heden in aikido	b
5	yo 四 dan 段 o ヲ inkasu 允可ス	4e dan beloond	c
6	Heisei 平成 juichi nen 十一年 nigatsu 二月 tsuitachi 一日	Heisei periode, 11e jaar, februari, 1e dag	d
7	Aikido 合氣道	Aikido	
8	Doshu 道主 Ueshiba 植芝 Moriteru 守央	Doshu, Ueshiba Moriteru	e

- De cijfers in het Japans: 零 rei 0, 1 一 Ichi, ni 二 2, 3 三 san, shi 四 4, 五 go 5, 6 roku 六, 七 7 shichi, Hachi 八 8, 9 ku 九. De nummers 4 en 7 worden uitgesproken als "yon" en "nana".
 - Migi no mono betekent letterlijk "de juiste persoon," konpan "deze keer"
 - De klassen zijn shodan 初段 (die niet mag worden gemaakt met betekenis van eerste, maar met die van initiële), nidan 二段, Sandan 参段, Yodan 四段. De eerste 3 maken gebruik van kanji die verschillend zijn van de eenvoudige cijfers, ze worden gebruikt in officiële documenten om vervalsing te voorkomen.
 - Tot 8 januari 1989 is Showa tijdperk (1926-1988), momenteel hebben we Heisei tijdperk.
 - Certificaten vanaf 1969 tot en met 1999 werden ondertekend door Ueshiba Kisshomaru, door Ueshiba Moriteru sinds 1999
- Dan gaan we naar de "tweede categorie" diploma's, welke zijn voorbehouden aan hogere Dan rangen:

Terug naar Website

vanaf de vijfde dan.

	<p>Naar oude traditie, gevouwen in een open enveloppe. Het uiterlijk van een zakelijke envelop, met een goede kwaliteit.</p>
	<p>Maar een label met de naam van de ontvanger geeft aan dat de inhoud iets bijzonders is, gericht aan een bepaalde persoon. Het laatste teken, rechts van de naam duidt op een geschenk, een eretitel.</p>
	<p>De gelige envelop beschermd een traditioneel type enveloppe waarvan de randen niet gelijmd zijn maar gewoon gevouwen. Deze laatste bevat de opdruk SHO (証) wat certificaat betekent. Dit type enveloppes, in combinatie met hun opdruk, golden vroeger als een soort merkteken, stempel waarmee men toegang kon krijgen, zelfs zonder dat de brief diende geopend te worden. Het was een teken van onderling vertrouwen en erkenning.</p>
	<p>Op het moment van uitreiking echter, wordt deze enveloppe wel degelijk geopend en wordt de inhoud voorgelezen in het openbaar. Deze inhoud is een brief, geschreven op prachtig papier, die ook weer op haar beurt dubbel is gevouwen.</p>
	<p>De kleur van de brief is zuiver wit, en bevat een watermerk van de Zaidan Hojin Aikikai. Enkel de bovenste helft is beschreven, de onderste is leeg gelaten.</p>

Nu gaan we ook dit certificaat lezen. Je kent al de nummers..

1	Zaidan 財団 Hojin 法人 Aikikai 会氣会	De Aikikai Foundation
2	Dai 第 shisen 四 nihyaku 二 shichiju 七 ku 九 gō 号	Artikel Nr. 4279
3	Sho 證	Certificaat
4	Migi no mono konpan 右 者 今 般 aikido 合氣道	((De) persoon rechts vernoemd vanaf heden in aikido
5	go 五 dan 段 i ni ressuス *	opgenomen in de rang van 5° dan
6	Heisei 平成 nijuichi nen 二十一年 ichigatsu 一月 juichi nichi 十一日	Heisei periode, 21e jaar, januari, 11e dag
7	Aikido 合氣道	Aikido
8	Doshu 道主 Ueshiba 植芝 Moriteru 守央	Doshu, Ueshiba Moriteru

Saut de page

Naast het pure lezen (welke nooit helemaal correct kan vertaald worden omwille van de grote nuanceverschillen tussen beide talen) wil ik toch even de aandacht vestigen op een niet onbelangrijke nuance, namelijk de fase wanneer men overgaat van “beloond worden met” naar “opgenomen worden in”, anders gezegd de overgang van 4° naar 5° dan..

De gebruikte terminologie is *Inkasu* en *Ressu*,

Inkasu staat voor het bekomen van, het bereiken van, het beloond worden met..

Ressu staat voor het opgenomen worden in, het lid worden van..

Na voldoende jaren van ernstige studie, na voldoende voorbeeldig gedrag te hebben getoond op en naast de tatami, kan men worden voorgedragen voor een dergelijk certificaat van 2° categorie. Dit gebeurt via de erkende federatie waarbinnen men werkzaam is (of via 1 van de Hombu Hakken Shihan die wereldwijd nog werkzaam zijn).

Deze opname in de rangen van 5°, 6° of hogere dangraden is een eerbetoon wat dient naar waarde ingeschat te worden .

Voor zover dit nog niet het geval was voorheen, dient men zeker vanaf 5° dan op een ingesteldheid te zijn aangekomen waar men zich voornamelijk inzet in het belang van de Aikido-groep, van de Aikido-gemeenschap.

Terug naar Website

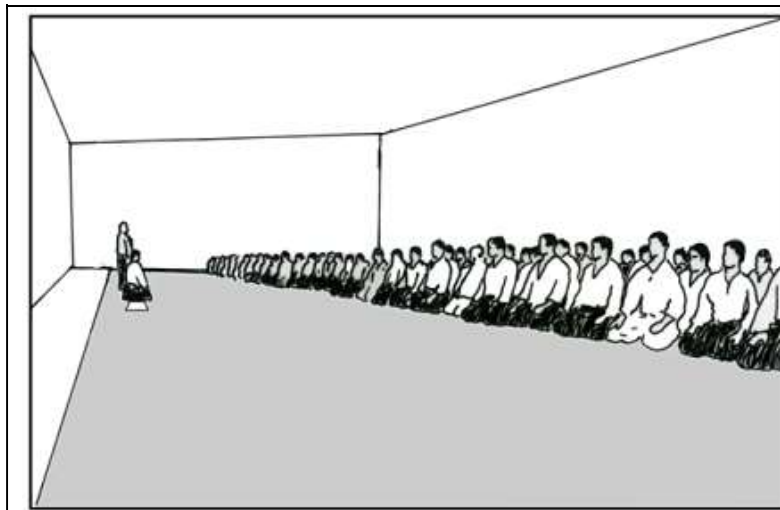
Uit deze rangen van zich voorbeeldig gedragende mensen kan zich dan na jarenlange rijping een "Model-meester" destilleren die de titel van Shihan verdient .

Ceremonie voor het afhalen van de certificaten (ADU)

Deze worden uitgereikt tijdens een officieel federaal evenement, op de mat aan het einde van een les, in aanwezigheid van de beoefenaars die getuige zijn, gezeten in seiza.

Eens je examen voorbij is , denk je misschien dat het over is... maar we dienen nog steeds het certificaat te ontvangen en hierbij vinden we onszelf tegenover een leraar die dit ceremonieel zal uitreiken. Dus dienen we te weten hoe we ons best gedragen.

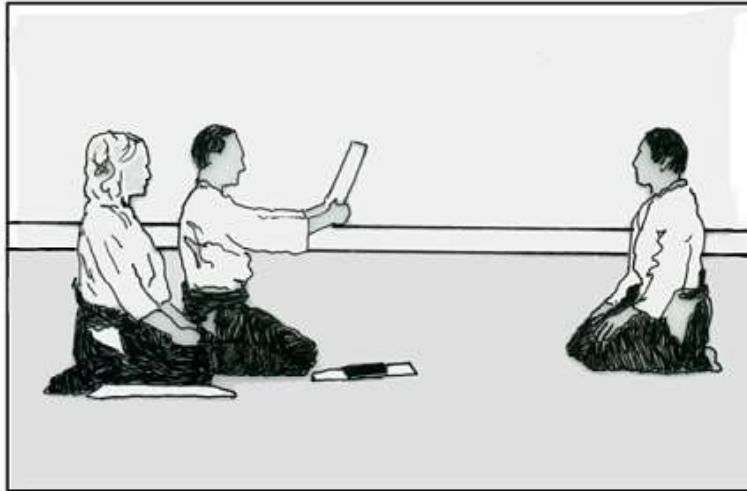
Zelfs al ontvang je in je eigen dojo de kyu-certificaten op eenzelfde manier en volgens dezelfde regels, dan nog dien je te beseffen dat je voor het afhalen van je Dan-certificaat je jezelf bevindt op een grote bijeenkomst, met veel beoefenaars. Dus zorg dat je niet te ver weg zit als je weet dat je je certificaat moet afhalen.

Op grote evenementen is de start van de overhandiging duidelijk; naast de meester, aan zijn rechterzijde en lichtjes naar achteren, plaatst men de persoon of personen die de taak hebben de certificaten aan te brengen, ze in volgorde te houden, en ze geopend aan de meester aan te reiken zodat de naam kan worden voorgelezen en de titularis kan worden naar voren geroepen.

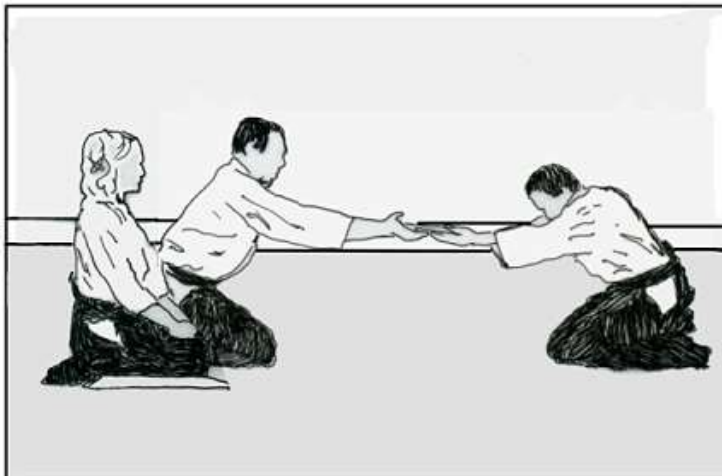
De persoon die naar voor wordt geroepen staat rustig op van tussen de beoefenaars die in seiza zitten, en begeeft zich op een rustige en gecontroleerde wijze, even natuurlijk als de manier waarop Aikido dient beoefend te worden, voor zijn mede-beoefenaars stappend, tot recht voor de meester. Dan kan men, afhankelijk van de afstand, nog enkele passen naar voren doen alvorens over te gaan naar seiza. Men begeeft zich tot op een afstand van een 3-tal meter voor de meester en buigt eerbiedig. Als respons zal de meester en de ernaast zittende personen ook een (lichtere) buiging doen. Men is steeds alert op eventuele tekenen van de meester om dichters te komen.

Terug naar Website

Nu gaat de meester over tot het voorlezen van het document, dit met een stem passend aan de omstandigheden. Wie het "geluk" heeft gehad om zijn certificaat overhandigd te krijgen door een grote meester zoals bvb Tada Shihan, besefte onmiddellijk dat hij zich voor een reïncarnatie van de kunst van Aikido bevond,

en kon fysiek de trillingen van zijn energie ondervinden wanneer Tada Shihan het document voorleest.. Dit gevoel en ervaring op zich volstond reeds om aan te zetten tot verdere studie in de kunst en zo te leiden tot een nieuwe gelegenheid zich voor hem te mogen bevinden.

Dan wordt het certificaat uitgereikt. Hiertoe mag de titularis nog 1 pas in shikko doen opdat het certificaat met open armen zou kunnen ontvangen worden (deze ceremonie wordt best ingeoeffend zodat deze gekend is en correct kan toegepast worden).

Detail : de oude traditie schrijft voor dat mannen eerst hun rechterhand naar voor brengen en dan hun linker, beide met handpalm naar boven. Voor de vrouwen was het dan eerst de linker en dan de rechterhand.

Samen met het Aikikai diploma ontvangt de titularis zijn Aikikai paspoort met daarin zijn graad ingevuld en afgestempeld door de Aikikai Foundation. Tevens ontvangt men dan het equivalente Federaal certificaat welke dient aanzien te worden als een vertaaldokument om te gebruiken naar Vlaamse instanties toe.

Met het certificaat in beide handen , breng je dit op ooghoogte en buig je in dank. Dan breng je het certificaat op kin/keel hoogte .

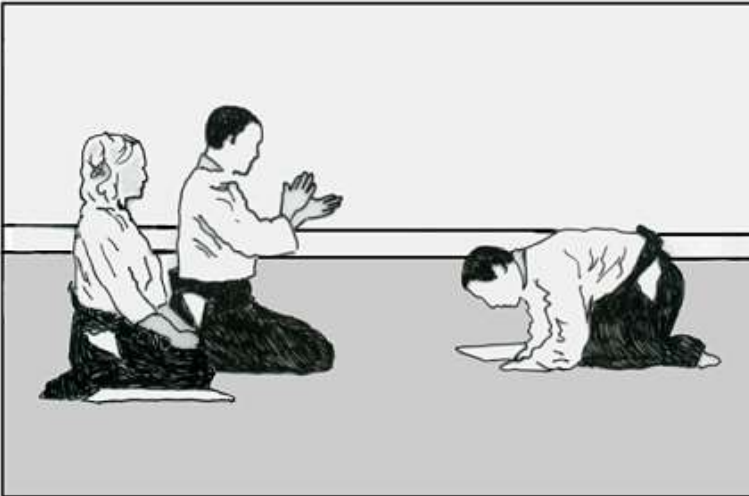
Hier moet men niet overdrijven door het certificaat zelfs tot boven het hoofd te brengen, zoals

we soms zien.

Ter illustratie zien we hier de correcte houding om iets aan te reiken of overhandigen aan iemand anders.

Dit is een beeld uit de film Sanjuro, Akira Kurosawa, en deze scene handelt over het uitreiken door enkele bediende's, van de maaltijd aan Tsubaki Sanjuro, de gast van het huis op dat moment.

Om de ceremonie te beëindigen, leg je het ontvangen certificaat naast je neer op de mat, aan je rechterkant. Dan maak je een respectvolle buiging en begeef je je in shikko terug achterwaarts tot aan het punt waar je begonnen was in shikko. Je staat op en gaat achteruit terug tot net voor je mede-beoefenaars en zo terug naar je plaats. Op eenzelfde rustige en gecontroleerde manier zoals je gekomen was.

Terug naar Website

Onnodig te vermelden , maar gedurende de volledige ceremonie draai je nooit je rug naar de Shomen en de meester.

En tenslotte is het dan nog niet voorbij, want van dat moment aan start je immers te werken naar je volgende graad!